

Kupanda mbegu baada ya kuthibiti kwekwe huharakisha kuimarika kwa maeneo ya marisho kwa kuwa huwezesha kuchukua mahali pa mbegu zilizopotea kwa kutohitajika.

Mashimo huongeza uwezo wa mchanga wa kuhifadhi unyevu hivyo basi kusababisha hali nzuri ya mbegu kumea na kuwa bora.

Hii huongezea uwezo wa kuwahudumia mifugo kutoka mmoja hadi watatu kwa kila ekari.

Kondoo wengi kwa kila eneo

Kenya Agricultural Research Institute

S.L.P. 57811, NAIROBI.

Simu: 254-20-4183301-20, Fax: 254-20-4183344

Baruapepe: resource.centre@kari.org

Tovuti: www.kari.org

Watayarishaji:

Munyasi JW na Musembi DK

Kwa maelezo zaidi, wasiliana na:

Mkurugenzi wa Kituo,

KARI-Kiboko

S.L.P. 12-901380, Makindu

Baruapepe: karikiboko@yahoo.co.uk

Vijitabu vya KARI vya taarifa nambari / 27 /2008

Shilingi 20 za Kenya

**Imarisha sehemu
kame za marisho kwa
kuangamiza kwekwe**

Utangulizi

Kwekwe katika sehemu za marisho huathiri matokeo ya mifugo sana. Kwekwe huathiri matokeo ya mifugo kwa kupunguza kiwango cha majani na hata uzuri wake: kuwa na wadudu waharibifu, wanaowaangamiza na hata kuongeza uwezekano wa visa vya moto.

Mitindo wa kuangamiza kwekwe

- Kung'oa kwa kutumia ala za kawaida za shamba.
- Kuchoma kulikodhibitiwa kunakotumia moto kwa njia ya mpango ili kuzuia moto usioweza kuthibitiwa.
- Matumizi ya kemikali zisizoathiri mazingira.
- Mtindo wa kisayansi wa kuwatumia wanyama walao nyasi juu juu kama vile kondoo na ngamia.

Kung'oa kwekwe kwa mikono

Nusu miviringo ya vyakula

Mbuzi akila majani

Marisho katika sehemu zilizopandwa nusu mviringo

Harakisha kuimarika kwa maeneo ya malisho baada ya kilimo

Ili kuharakisha kuimarika kwa maeneo ya malisho baada ya kilimo, mbegu za nyasi zinazoafikiana na maeneo haya hupandwa kwa nusu miviringo inayozuia mmomonyoko wa udongo. Hii ina lengo la kuhifadhi kiwango cha unyevu wa mchanga katika eneo zilizopandwa.

Mimea ya 'Ipomea kituiensis' kule Kajiado (viazi vitamu)

Mapendekezo

Kuthibiti kwekwe katika sehemu za malisho huongeza uwezo wa kuwahudumia mifugo wengi na kuongeza kiwango na uzuri wa majani.

Ushirikiano wa kijumuiya huimarisha kiwango cha uteuzi kwa kuwa wakulima wanathamini baadhi ya kwekwe na hivyo basi wana ubaguzi wa aina inayostahili kuondolewa.